

OPENBAAR MINISTERIE

Parket-Generaal

Aan Ministerie van JenV, DWJZ,
Kopie aan (PaG)
Van , afdeling KOAT, team R&I
Datum 2 mei 2023
KOAT, R&I KOAT, R&I
Onderwerp Herimplementatie Europees strafrecht

Memo

Geachte heer ,

Op 28 december 2022 heeft het College van procureurs-generaal (hierna: het College) de directeur Wetgeving en Juridische zaken, , per brief (met kenmerk) een advies toegezonden over de wijziging van de Overleveringswet en het Wetboek van Strafrecht tot herimplementatie van onderdelen van het kaderbesluit 2002/584/JBZ betreffende het Europees aanhoudingsbevel en van onderdelen van het kaderbesluit 2008/913/JBZ betreffende de bestrijding van bepaalde vormen en uitingen van racisme en vreemdelingenhaat (herimplementatie Europees strafrecht). Dit advies bevatte drie onderdelen, waarvan het derde onderdeel (pag. 14 e.v.) de uitvoeringsconsequenties van de voorstellen betrof. Na een recent gesprek op ambtelijk niveau tussen het departement en het openbaar ministerie, is overeengekomen om de uitvoeringsconsequenties voor wat betreft het voorstel tot wijziging van de Overleveringswet op onderdelen bij te stellen. Hierbij stuur ik u, ter bevestiging hiervan, een bijgesteld overzicht van de door het OM verwachte uitvoeringsconsequenties als gevolg van het vorenbedoelde wetsvoorstel.

Uitvoeringsconsequenties

Onderstaande inschatting van de uitvoeringsconsequenties is grotendeels overgenomen van een eerdere reactie d.d. 15 april 2022. In aanvulling daarop is een inschatting gemaakt van de (financiële) consequenties van de wijzigingen van de Overleveringswet (hierna OLW) voor de feitelijke overlevering. Nader overleg in april 2023, en onderzoek naar recente cijfers, heeft geleid tot onderstaande inschatting van de (financiële) consequenties van de voorgenomen wijziging van de Overleveringswet.

III.1 Wijziging van de overleveringswet¹

- Onderdeel C

¹ In deze aanpassing van de uitvoeringsconsequenties zijn de eerdere teksten over de gevolgen van de wetsonderdelen F, Q en EE geheel geschrapt. De bedragen in de onderdelen C en Y zijn verlaagd.

Memo

Datum 2 mei 2023

Onderwerp Herimplementatie Europees strafrecht

Pagina 2/3

Met de wijziging van dit artikel is het vereiste van dubbele strafbaarheid een *facultatieve* weigeringsgrond geworden. Voorheen bracht het OM zaken waarin niet aan dit vereiste werd voldaan niet aan bij de rechtbank Amsterdam. Nu moeten dergelijke zaken echter op zitting inhoudelijk worden behandeld. De wijziging heeft zowel gevolgen voor de mogelijkheden om EAB's rauwelijks te weigeren als om EAB's te (laten) 'markeren'. Dit leidt tot een toename van het aantal overleveringszaken die door het IRC in behandeling moeten worden genomen (opgeëiste personen moeten worden aangehouden, voorgeleid, de overleveringszaken moeten bij de rechtbank Amsterdam worden aangebracht en inhoudelijk behandeld). Dit leidt tot een toename van (ongeveer) 50 overleveringszaken per jaar, dit is echter een conservatieve inschatting. Het OM verwacht een grotere toename van overleveringszaken, als zij niet langer zelf beslist tot het rauwelijks afwijzen van verzoeken tot overlevering, en signaleringen niet langer markeert. Mocht deze verwachting uitkomen, dan behoudt het OM graag (in 2024 of later) de mogelijkheid om met een nader budgettair verzoek te komen.

De behandeling van 1 EAB zaak kost € 11.765,- (dit betreft de personele inzet van een officier van justitie, parketsecretaris en administratief medewerker). In totaal leidt een toename van 50 overleveringszaken tot een structureel jaarlijks budgettair gevolg van: 50 maal € 11.765,- = € 588.250,-.

- Onderdeel H

De officier van justitie verricht nu 80% van alle voorgeleidingen van opgeëiste personen. Echter, na wijziging van artikel 21, derde lid, OLW zal de *rechtbank Amsterdam* opgeëiste personen voorgeleiden. In het belang van een goede rechtsbedeling is aanwezigheid van een officier van justitie bij voorgeleidingen nog altijd noodzakelijk. Zo wordt gezorgd voor balans in de overleveringsprocedure, door een goede positionering van het OM. Het is bij uitstek aan de officier van justitie om aandacht te vragen voor het – specifieke – belang van de uitvaardigende lidstaat bij overlevering van de opgeëiste persoon. Het kan voorts de overleveringsprocedure versnellen, met het oog op de verkorte procedure of de dossiervorming voor het vervolg van de verdere procedure. Een dubbele inzet van officieren van justitie is om die reden vereist (met andere woorden: er is 1 extra officier van justitie nodig). Nu vervult 1 officier van justitie 2 taken vanuit 1 locatie (het kantoor van het AP Amsterdam aan het IJdok te Amsterdam): opvang en voorgeleidingen. Na de voorgestelde wetswijziging kunnen die taken niet langer vanuit 1 locatie verricht worden. Aanwezigheid van 1 officier van justitie op het IJdok (opvangdienst) en 1 officier van justitie op de rechtbank Amsterdam (voorgeleidingsdienst) is dan noodzakelijk. Per week zijn er 15 voorgeleidingen. De extra inzet betreft een extra officier van justitie voor 5 dagen in de week. Dit leidt dus tot de inzet van 1 fte officier van justitie extra. De kosten hiervan bedragen € 147.350,-.

- Onderdeel Y

Momenteel worden er nauwelijks verzoeken voor Nederlanders ontvangen voor

Memo

Datum 2 mei 2023

Onderwerp Herimplementatie Europees strafrecht

Pagina 3/3

doorvoer/transit. Wel voor andere nationaliteiten. Vooral met mensen Poolse nationaliteit vallen in de categorie gelijkgestelde vreemdelingen. Mensen met Poolse nationaliteit schrijven zich momenteel weinig in. Het is niet of nauwelijks vast te stellen of iemand een gelijkgestelde vreemdeling is. Het gevolg van het wetsvoorstel op dit punt is dat het OM veel tijd zal moeten investeren om vast te stellen of iemand een gelijkgestelde vreemdeling is. Daartoe is 4 dagen per verzoek nodig. Dit betreft de inzet van een parketsecretaris en van een administratief medewerker. Het aantal transitverzoeken op jaarbasis bedraagt gemiddeld 330 (cijfers uit de afgelopen 3 jaar). Immers, in 2020 zijn er door het IRC 345 transitverzoeken behandeld. In 2021 waren het er 311 en in 2022 was het totaal 334. Het aandeel dat betrekking had op Poolse onderdanen bleek 20% te zijn. Het grootste deel bestond uit Roemeense onderdanen. Het OM verwacht door de wetswijziging in 20% van de gevallen een actieve houding aan te nemen bij de beoordeling van een eventuele gelijkstelling, dat wil zeggen in 66 gevallen per jaar. In de andere gevallen kan een eventueel beroep op een gelijkstelling van de kant van de te vervoeren persoon door het OM worden afgewacht. De inzet van een parketsecretaris voor 66 verzoeken à 4 dagen per verzoek is 264 dagen (= 2112 uren) op jaarbasis. In totaal komt dit uit op personele kosten voor de parketsecretaris ter hoogte van € 185.856,-. Daarnaast worden er kosten gemaakt door een administratief medewerker. Dit betreft een inzet van 1 uur per verzoek. Voor 66 verzoeken komt dit uit op € 5.016,-. In totaal leidt de aanpassing van dit wetsartikel voor het OM tot een kostenpost van € 190.872,-.

- Onderdeel BB

Artikel 54 OLW wordt tot nu toe niet gebruikt. De vraag is hoe en hoe vaak de rechtbank dit artikel gaat toepassen, dat is nu nog onduidelijk. Om die reden kan nu nog geen inschatting gemaakt worden van de omvang van het extra werk voor het IRC.

- Eenmalige kosten

Aan de aanpassing van de Overleveringswet zit een kleine component aan eenmalige opleidings-/instructiekosten. Deze kosten zijn niet noemenswaardig.

De voorgestelde wijziging van de Overleveringswet heeft aantoonbare gevolgen voor de werklast van het OM. Deze extra werklast vertaalt zich grotendeels in een toename van de benodigde capaciteit. De organisatorische aanpassingen maken onderdeel uit van deze capaciteitstoename. In totaal leiden de voorgestelde wijzigingen van de Overleveringswet tot de volgende budgettaire consequenties:

Onderdeel C	€ 588.250,-
Onderdeel H	€ 147.350,-
Onderdeel Y	€ 190.872,-
Onderdeel BB	PM

Totaal: € 926.472,- + PM